

AIKAJANA

TERVEYTTÄ, SAIRAUTTA JA TERVEYDENHOITOA SUOMESSA
Tutustu monisteeseen (Kannas ym. 2012) ja poimi keskeiset asiat aikajanaalle!

kansanparantajat
luostarit
väliskärit

lääkäreiden koulutus alkaa
lukutaito alkaa yleistyä

eka sairaala 1756
apteekkilaitos
piiri-lääkärit

kätilökoulutus alkaa 1816
lääketiede kehittyi: kirurgia, puudutus
erikoislääkäreitä, ^{hygieniä} ^{ekä naislääkärit}
ekat valtion sairaalat

1500 1600 1700 1800

VÄHÄN IHMISIÄ + KONTAKTEJA → VÄHÄN SUURIA KULKUTAUTEJA. SOTIA, NÄLKÄKUOLEMIA. LAPSIKUOLLEISUUS KORKEA, ELINIÄN ODOTTE ALHAINEN

Keskeistä tartuntatautihoitoa ^{1936: terveydenhoito} ^{1943: laki keskussairaaloista} ^{1940-l → 1950-l: koulu- ja hammaslääkärit} ^{1960-72: lääkärikoulutus ↑}
hoito tekkäisy (1/3 kuolemista) ^{1944: laki kunnall. neuvoloista} ^{ilmainen kouluterveyshuolto (kouluterv. huolto jo 1920-l)} ^{1963: Sairausvakuutusjärjestelmä}
Raskaus- ja lapsikuolleisuus hyvin korkeita ^{48: lapsilääkäri} ^{VÄHÄN LÄÄKÄREITÄ} ^{KATTAVA SAIRAALAVERKOSTO} ^{ELINIÄN ODOTTE: EUROOPAN ALHAIMSIMPIA}
ROKOTTAMINEN LÄÄKETEOLLISUUS LAAJA TUBI-SAIRAALAVERKOSTO

1900 SISÄLLISSOTA
ITSENÄISYYS I MAAILMAN SOTA II MAAILMAN SOTA 1950 TULIA-AIKA + UULLEEN RAKENNUS 1960 RAKENNEMURROS + MAALTA PAKO
HYVINVOINTIYHTEISKUNNAN RAKENTAMINEN

1972: kans. terv. laki
↓
terveyskeskus joka kuntaan
1968: alkoholilaki
1976: tupakkalaki
1978: työterveyslaki
1972: Pohjois-Karjala-projekti
kun tartuntataudit ja imeväiskuolleisuus painettu alas, huomio kohdistuu elintapa-sairauksiin
Panostus ennaltaehkäisevään terveytyöhön erityistä terveyspolitiikkaa harjoitetaan palveluiden kehittäminen laajat terveysohjelmat ("terveyttä kaikille vuoteen 2000")

1970 KANSANTERVEYSTYÖN LUOMINEN
HYVINVOINTIYHTEISKUNNAN RAKENTAMINEN
1980 "KANSALLISET TERVEYSTALKOOT"
TALOUDELLINEN NOUSUKAUS

laitoksista avohoitoon
(lamma vei resurssit, ei saatu toimimaan kuten oli tarkoitettu)
HALLINNOLLISET UUDISTUKSET
(sairaanhoitopiirit, sosiaali- ja terveyspalveluiden yhdistäminen)
Laki potilaan oikeuksista (1992)
Kuntien vastuu korostuu
Mielen terveyden haasteet esillä
Hoitotakuu (2005) Terveys 2015-ohjelma
Ikaantuvan väestön hoito esillä
Kehittyvä lääketiede: uusia mahdollisuuksia, kehonneet kustannukset. Elintapataudit edelleen haaste

1990 LAMA!
AVAUTUMINEN MAAILMAAN:
EU, GLOBALISAATIO, IHMISTEN LIKKUVUUS
2000 MARKKINAVETOisuus, ULKOISTAMINEN, YKSITYISTÄMINEN
ONKO TERVEYS YKSILÖN VASTUULAA OLEVA PROJEKTI?